

Taula

9	Origen
11	NÀIXER A LA FERIDA
13	Crònica I
33	OBSOLESCÈNCIA PROGRAMADA
35	Crònica II
55	APRENDRE A HABITAR L'ABSÈNCIA
57	Crònica III
77	NIMFA
79	Crònica IV
99	VINDRAN ELS ANYS
101	Crònica V
121	Notes
123	Epíleg

Crònica I

QUAN Jules i Jim corrien per París en blanc i negre,
un altre món maldava per nàixer. Sonaven les trompetes
de l'Apocalipsi i la crisi dels míssils a Cuba anunciava
una fi del món concreta i nuclear. Sonaven campanes
de mort per a Norma Jeane i el destí va atrapar Marilyn.
Cursum perfidio. Mataren Kennedy, es van acabar
les històries de Camelot. En abril de 1968 el somni
de Luther King es va interrompre mentre al Royal
Albert Hall Massiel cantava vestida

de Courrèges.

En maig els estudiants regiraven les llambordes
de la Sorbonne per si hi trobaven la platja. Sense primavera
a Praga. A Califòrnia, però, els joves s'omplien de flors
els cabells. S'apressaven a fer l'amor mentre el napalm
ruixava tots els verds de Vietnam. Les joves cantaven
als cementeris "Where have all the flowers gone?".
Aquell estiu de televisors al carrer, Armstrong i Aldrin
van posar un peu a la lluna. Les pantalles van esdevenir
l'espill on mirar la realitat. Els homes anaven a treballar
a Alemanya, a veremar a França, aquells trens de llum
de pixum s'omplien de maletes. Olor a pernil.
Amb els diners el pare es va comprar un 600 dues portes,
a ella li va portar una caseta de música. Sonava Bach.
En estiu van anar d'excursió a Benidorm i va descobrir
l'escuma de les ones i aquella piscina blau de Hockney.
D'un blau vida. De fet, no en sabien res de la vida,
a l'escola la mestra deia que el groc era "amarillo".
Pel carrer encara passaven ramats d'ovelles
i feia olor de fem. Aquell gener va fer molt de fred.
Sense saber què passava va començar

a sagnar.

I

Esquinç.

Cegada per la llum.

Espasme

a frec de matinada.

T'incorpores a l'absència.

Epíleg

Un atlas del temps, o l'odissea de Miss Vitamina

A l'inrevés. Una invitació a llegir després d'haver llegit. És a dir: a rellegir. Però no a tornar-hi sol, sinó en companyia de. Un convit a sumar interpretacions a la interpretació verge de la primera lectura personal i privada. Com si després del goig en la contemplació, posem per cas d'un paisatge vast i verdíssim, hi hagués encara la possibilitat d'expandir i multiplicar la mirada cap a una varietat, no sé si inexhaurible, de verds extensíssims en la seva diversa continuïtat. Per això, més que no pas els pròlegs, m'agraden els epílegs. Sempre he tingut la sospita que els textos liminars predisposen, indiquen, dirigeixen fins i tot quan no hi ha una clara intenció de fer-ho. Més que un lllindar de, acaben esdevenint sovint una marc on. Contràriament, l'epíleg té per a mi un valor d'annex, de cosa afegida, que permet al lector de desvincular-s'hi amb més facilitat; com si la voluntat d'encetar, o no, les seves línies fos més lliure. Penso que un pròleg pren la mà, mentre que un epíleg simplement l'ofereix, la deixa oberta al lliure albir de qui la vulgui estrènyer. I, és clar, ara m'aventuro

a fer que els ulls que ressegueixen aquestes paraules tanquin immediatament les persianes de les parpelles; a fer que les mans abandonin el llibre de cop. I no passaria res. Ben mirat, l'únic discurs que té valor és el que es formula entre els primers versos del poema "Origen" fins als que clouen el volum amb aquest sentenciador "Ésser en el vertigen". La mitja vida en vers. Un atles personalíssim del temps.

* * *

L'origen, la contracció, el part: "el batec del cor, l'estretor del canal / la pressió i l'ofec / travessia". Viatge cap a la llum de l'obertura. El trànsit cap a la variació del medi: del líquid amniòtic a la textura invisible de l'aire; de la lleugeresa flotant al pes gravitatori de la matèria. La primera ferida, que anticipa ("salabor que cou") les llàgrimes que encara han de venir tot i que ja s'intueixen ("un delicat equilibri entre ser / o no ser"). "To be or not to be". Perquè sempre és aquesta la qüestió. Fem el camí del silenci al soroll del món, naixem a l'estranyament d'un "planeta de sons convulsos". De la ferida venim i en la ferida darrera ens diluïm. Però entre les dues dates que emmarquen el nostre pelegrinatge transcorre el flux incansable de la vida. Allò que el temps concreta i puntualitza. Res és de franc, sembla remarcar una de les tesis fonamentals d'aquests versos. Potser és per això que Imma López Pavia es fa seves, a manera de citació, unes paraules de la novel·la de Fred Vargas, *Quan surt la reclusa*: "No s'ha de deixar mai abandonada una picada, sempre

cal gratar-la fins a la fi, fins a fer-se sang, o corres el risc que et piqui tota la vida”. L'autora sap que, la vida, com la picadura de l'aranya reclusa de la novel·la, extermina. Sap dels vaivens del despropòsit. I tot i així ens convida a no perdre peu, a mantenir sempre alerta l'instint de supervivència: rascar-nos fins a la sang, sempre. Ho sabem prou: som pols i a la pols tornarem. Nàixer és paradoxalment determinar la desaparició (“T'incorpores a l'absència”). La matinada de febrer que inaugura l'existència és, en aquests versos, també la de l'apnea, la de les “brànquies al límit”, la de la mutilació que separa i, extirpa, definitivament, el lligam umbilical. Tenen, les paraules, un ressò evident del fatalisme darinià: “Pues no hay dolor más grande que el dolor de ser vivo / ni mayor pesadilla que la vida consciente”. Escriu, Pavia: “Ser arbre i no moure's. / Ser pedra i no sentir”, en un intent de retenir encara l'emergència al conscient de l'ésser. Malgrat tot, la vida s'esdevé. “La carne que tienta con sus frescos racimos”, en vers de Darío. I el despertar de la consciència convoca els vels del misteri:

El cos et reclama
matí de gener a la intempèrie.
La sang s'escola
entre les cames.

Sense saber-ho.
A qui diries
la vida obscura i submarina?

Petites arrels d'incurable

nostàlgia.

Atrapada a l'erm de la terra

insomne.

Floriràs, però.

ÀNGELS MARZO

Aquesta obra ha estat guardonada amb el XXV Premi de Poesia Maria Mercè Marçal, 2023, organitzat pel Consell Comarcal del Pla d'Urgell. Els membres del jurat han estat: Jordi Pàmias, Jaume Pont, Àngels Marzo, Joan Cornudella i Ramon Rubinat.

© del text: Imma López Pavia, 2023
© de l'epíleg: Àngels Marzo Torres, 2023
© d'aquesta edició: Pagès Editors, SL, 2023
Sant Salvador, 8 – 25005 Lleida
www.pageseditors.cat
editorial@pageseditors.cat
Primera edició: gener de 2024
ISBN: 978-84-1303-512-3
DL: L 2-2024
Imprès a Arts Gràfiques Bobalà, SL
www.bobala.cat

✂ imprès a **lleida** ▶

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat de l'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar, escanejar o fer còpies digitals de fragments d'aquesta obra.